

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/14/2007

OPINIE O WPROWADZENIU EURO

KOMUNIKAT Z DWUSETNEGO BADANIA AKTUALNYCH PROBLEMÓW KRAJU

WARSZAWA, STYCZEŃ 2007

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

Do strefy euro należy już 13 z 27 państw członkowskich Unii Europejskiej. Słowenia dołączyła do niej jako ostatnia (1 stycznia tego roku), zarazem jako pierwsza z grupy krajów przyjętych do UE w 2004 roku. Euro wprowadziły także niektóre państwa nienależące do Unii Europejskiej, a nawet niebędące członkami Unii Gospodarczej i Walutowej (EMU). Termin przystąpienia do strefy euro wyznaczyły już kolejne kraje, w tym m.in. Czechy, Węgry i Słowacja. W Polsce perspektywa szybkiego przyjęcia euro oddala się w dużej mierze z powodu braku politycznej woli realizacji tego projektu. Jak na razie nasz kraj ze względu na zbyt wysoki deficyt budżetowy nie spełnia koniecznych kryteriów gospodarczych umożliwiających przystąpienie do strefy euro.

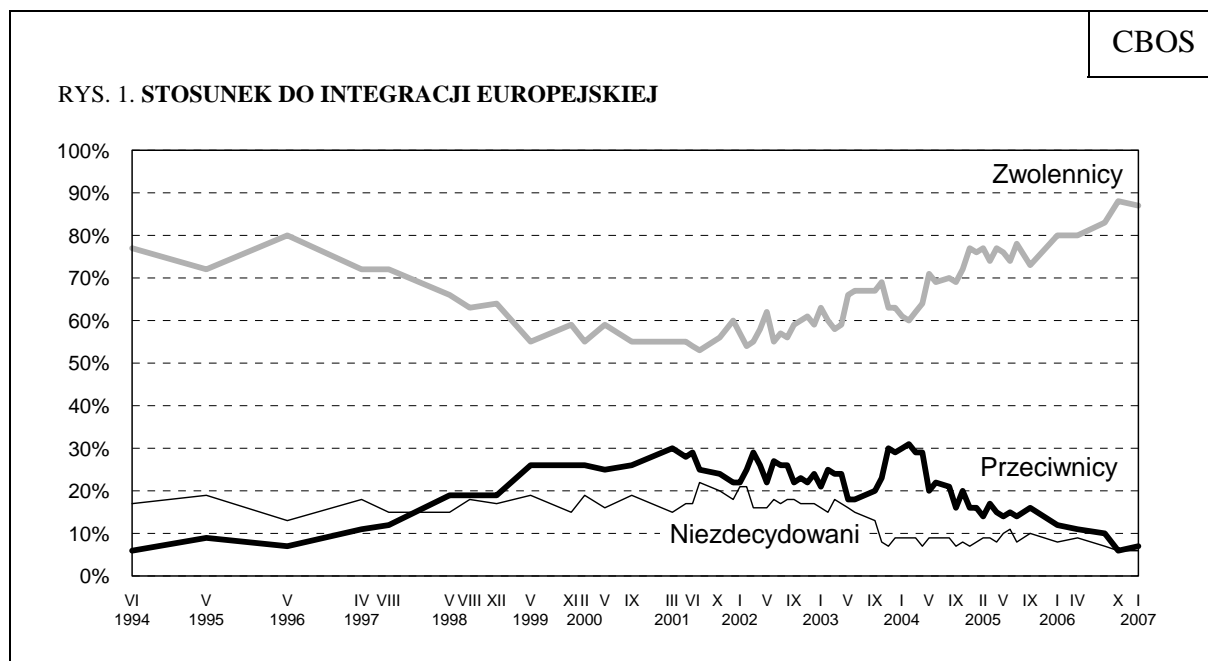
STOSUNEK DO INTEGRACJI

Utrzymuje się bardzo wysokie społeczne poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej¹. Do zwolenników obecności naszego kraju we Wspólnocie zalicza się 87% Polaków, a do jej przeciwników jedynie nieliczni (7%).

Tabela 1

Stosunek do integracji europejskiej	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	V	VI	VIII	IX	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI	VII	IX	I	IV	VIII	X	I
	2004							2005							2006				2007
	w procentach																		
Zwolennicy	71	69	70	69	72	77	76	77	74	77	76	74	78	73	80	80	83	88	87
Przeciwnicy	20	22	21	21	20	16	16	14	17	15	14	15	14	16	12	11	10	6	7
Niezdecydowani	9	9	9	10	8	7	8	9	9	8	10	11	8	10	8	9	7	6	6

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (200) przeprowadzono w dniach 12–15 stycznia 2007 roku na liczącej 922 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

Poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej jest powszechne nie tylko w skali całego społeczeństwa, ale zdecydowanie dominuje też we wszystkich grupach społeczno-demograficznych.

Akceptacja integracji przeważa również w elektoratach wszystkich partii cieszących się obecnie największym poparciem społecznym.

Tabela 2

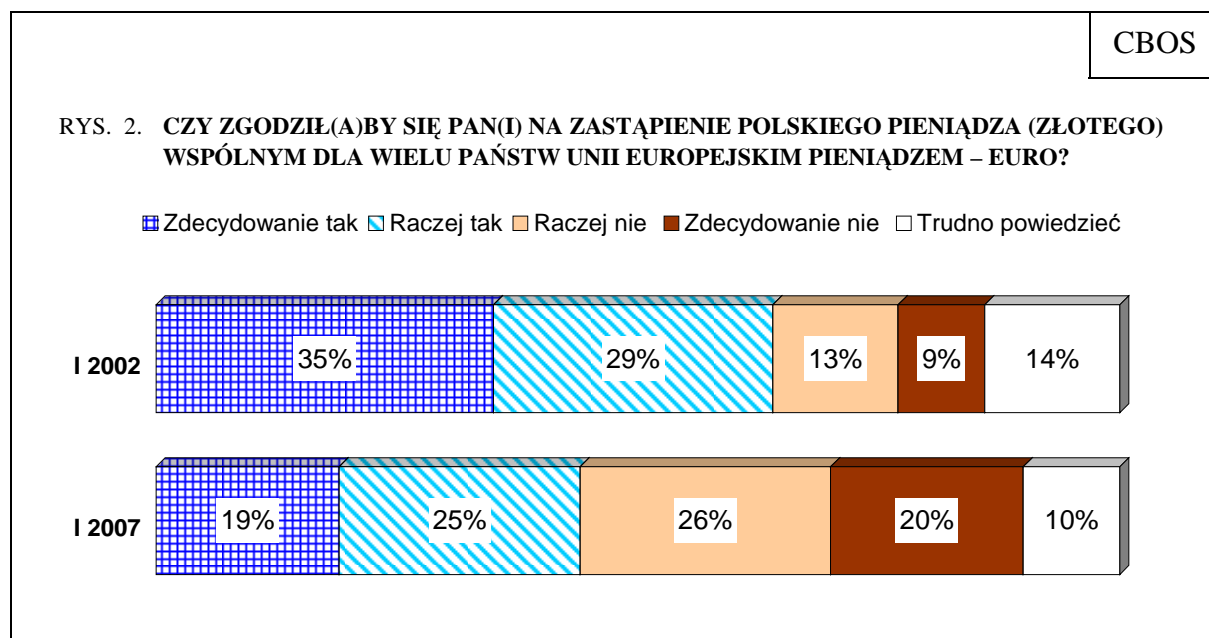
Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdeterminowani
	w procentach		
LiD	100	0	0
Samoobrona	98	2	0
PO	97	3	0
PiS	88	7	5

W analizach pominięto elektoraty LPR i PSL ze względu na niewielką ich liczebność w badanej próbie

CZY I KIEDY PRZYSTĄPIĆ DO STREFY EURO

Polacy ze zdecydowanie większą wstrzeźliwością niż jeszcze kilka lat temu reagują na projekt przystąpienia naszego kraju do strefy euro. Jeszcze przed wejściem Polski do UE, w styczniu 2002 roku, a tuż po wprowadzeniu euro w większości krajów ówczesnej Piętnastki, niemal dwie trzecie badanych deklarowało, że zgodziłoby się na zastąpienie

złotego europejskim pieniądzem. Przeciw temu zamierzeniu była wówczas nieco ponad jedna piąta ankietowanych. Obecnie odsetki zwolenników i przeciwników przyjęcia euro nie tylko się wyrównały, ale wskazują nawet na minimalną przewagę osób niechętnych przystąpieniu Polski do strefy euro (46% wobec 44%).

Wyraźnej zmiany społecznego nastawienia do wprowadzenia euro raczej nie należy łączyć z widoczną niechęcią obecnych politycznych decydentów do szybkiej realizacji tego projektu. Można sądzić, że zasadniczy wpływ na spadek akceptacji przystąpienia do strefy euro miały doświadczenia Polaków związane z wejściem do Unii Europejskiej oraz informacje na temat skutków zastąpienia walut narodowych w innych krajach. Można przypuszczać, że przeciwnicy wprowadzenia euro w Polsce obawiają się, iż zmiana waluty przyczyni się do wzrostu cen, podobnie jak w niektórych innych krajach, które weszły do strefy euro. Obawy te mogą być tym silniejsze, że Polacy mają w pamięci niedawne doświadczenia związane z przystąpieniem do Unii Europejskiej. Wzrost cen po wejściu do Wspólnoty był najpowszechniej odczuwanym i najczęściej wskazywanym w badaniach negatywnym następstwem akcesji.

Projekt przystąpienia Polski do strefy euro jest przyjmowany ambiwalentnie przez wszystkie grupy społeczno-demograficzne. Stosunkowo najwięcej zwolenników przyjęcia euro notujemy wśród ludzi młodych, mających od 18 do 24 lat (51%) i od 25 do 34 lat (54%), ale także wśród osób w wieku od 45 do 54 lat (52%), mieszkańców największych miast

(51%), badanych z wykształceniem średnim (55%) i osób stosunkowo najlepiej sytuowanych – o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1200 zł (59%). Za wprowadzeniem euro w naszym kraju częściej opowiadają się mężczyźni (49%) niż kobiety (38%).

W elektoratach partii cieszących się największym poparciem społecznym zwolennicy przystąpienia Polski do strefy euro przeważają wśród sympatyków PO, LiD i Samoobrony. Przeciwnicy tego posunięcia mają natomiast niewielką przewagę wśród potencjalnych wyborców PiS.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem – euro?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
LiD	60	40	0
PO	58	38	4
Samoobrona	51	42	7
PiS	43	48	9

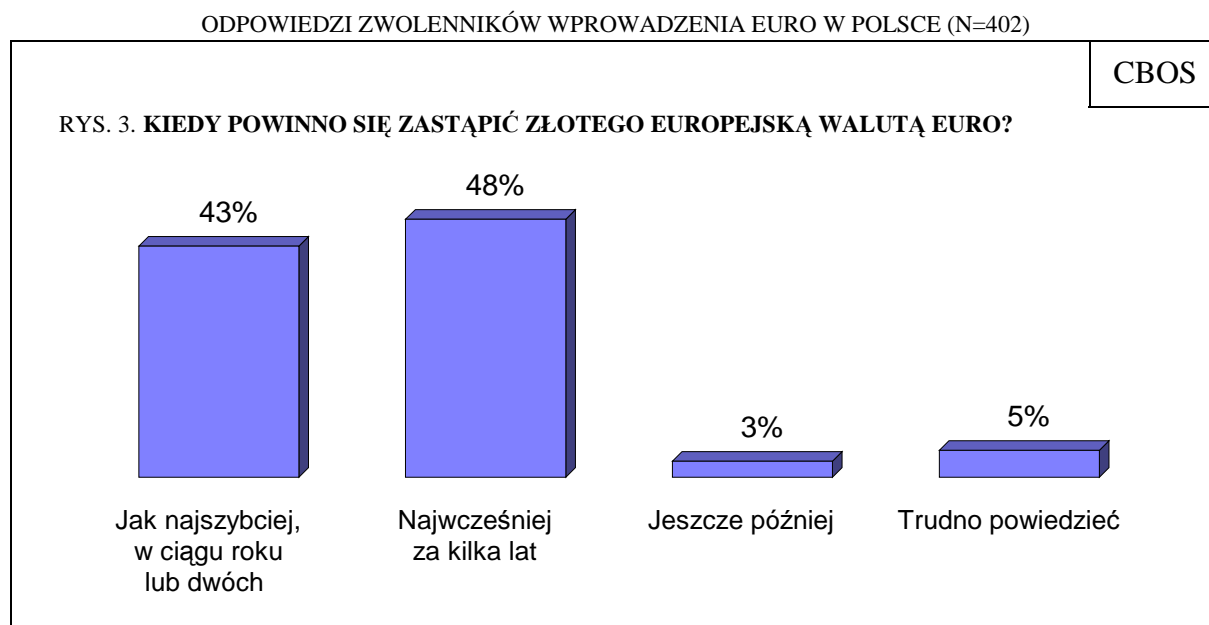
W analizach pominięto elektoraty LPR i PSL ze względu na niewielką ich liczebność w badanej próbie

Warto zauważyć, że w styczniu 2002 roku więcej Polaków opowiadało się za wprowadzeniem euro (ogółem 64%) niż za członkostwem naszego kraju w Unii Europejskiej (57%). Obecnie przy niemal powszechnej akceptacji obecności Polski we Wspólnocie opinie o przystąpieniu do strefy euro są niemal równo podzielone. Niechętni przyjęciu europejskiej waluty są zatem nie tylko przeciwnicy członkostwa Polski w UE, ale także duża część jego zwolenników.

Tabela 4

Stosunek do członkostwa Polski w UE	Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem – euro?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Zwolennicy	49	42	9
Przeciwnicy	12	83	5
Niezdecydowani	11	52	37

Zwolennicy wejścia Polski do strefy euro są podzieleni w opiniach dotyczących terminu wprowadzenia europejskiej waluty. Niemal połowa z nich (48%) uważa, że powinno to nastąpić nie wcześniej niż za kilka lat, a nieliczni (3%) – że jeszcze później. Niewiele mniej osób (43%) sądzi jednak, że powinno się to stać jak najszybciej, w ciągu roku lub dwóch lat.

★

★

★

W ciągu ostatnich pięciu lat zapal Polaków do wprowadzenia europejskiej waluty wyraźnie osłabł. Mimo bardzo wysokiego poparcia dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej, projekt przystąpienia naszego kraju do strefy euro budzi kontrowersje i ma niemal tyle samo zwolenników, co przeciwników.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?

(%)

	Popieram	Jestem temu przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	87	7	6	922
Płeć				
Mężczyźni	89	6	5	444
Kobiety	84	8	8	478
Wiek				
18-24 lat	91	7	3	144
25-34	92	6	2	172
35-44	89	6	5	142
45-54	91	5	4	178
55-64	90	6	4	116
65 lat i więcej	69	12	20	170
Miejsce zamieszkania				
Wieś	83	8	9	352
Miasto do 20 tys.	84	9	7	120
20-100 tys.	88	7	5	187
101-500 tys.	89	6	5	161
501 tys. i więcej mieszk.	92	4	5	101
Wykształcenie				
Podstawowe	76	11	13	264
Zasadnicze zawodowe	86	8	6	247
Średnie	94	4	2	315
Wyższe	92	3	5	97
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	94	0	6	57
Prac. umysł. niż. szczebla	93	6	1	84
Pracownicy fiz. - umysł.	92	6	3	79
Robotnicy wykwalifikowani	91	8	1	82
Robotnicy niewykwalifik.	93	4	3	32
Rolnicy	82	12	6	49
Pracujący na własny rach.	97	3	0	34
Bierni zawodowo				
Renciści	88	4	8	82
Emeryci	74	11	14	202
Uczniowie i studenci	92	3	5	77
Bezrobotni	85	9	6	108
Gospodynie domowe i inni	85	5	10	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	93	4	3	126
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	89	10	2	54
sekt. pryw. poza rolnict.	95	4	1	191
prywatnym gosp. rolnym	76	13	12	53
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	89	6	5	96
301-500	87	10	3	138
501-900	83	7	10	205
901-1200	91	7	2	95
Powyżej 1200 zł	97	0	3	81
Ocena własnych war. mater.				
Złe	82	9	9	255
Średnie	87	7	6	399
Dobre	91	5	4	268
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	81	9	10	60
Raz w tygodniu	87	6	7	479
1-2 razy w miesiącu	90	8	3	104
Kilka razy w roku	90	4	6	181
W ogóle nie uczestniczy	79	14	7	97
Poglądy polityczne				
Lewica	95	2	3	137
Centrum	92	6	3	244
Prawica	88	7	4	283
Trudno powiedzieć	75	11	14	258

Tabela 2. Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem - euro?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	44	46	10	922
Płeć				
Mężczyźni	49	42	8	444
Kobiety	38	49	13	478
Wiek				
18-24 lat	51	45	4	144
25-34	54	40	6	172
35-44	41	49	10	142
45-54	52	41	7	178
55-64	35	51	14	116
65 lat i więcej	25	52	23	170
Miejsce zamieszkania				
Wieś	40	45	15	352
Miasto do 20 tys.	45	42	13	120
20-100 tys.	45	46	8	187
101-500 tys.	43	52	5	161
501 tys. i więcej mieszk.	51	42	6	101
Wykształcenie				
Podstawowe	33	50	17	264
Zasadnicze zawodowe	39	50	11	247
Średnie	55	39	6	315
Wyższe	47	46	7	97
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	52	39	10	57
Prac. umysł. niż. szczebla	47	47	7	84
Pracownicy fiz.- umysł.	62	32	6	79
Robotnicy wykwalifikowani	54	35	12	82
Robotnicy niewykwalifik.	49	35	16	32
Rolnicy	35	57	8	49
Pracujący na własny rach.	47	42	11	34
Bierni zawodowo				
Renciści	33	53	14	82
Emeryci	29	52	19	202
Uczniowie i studenci	51	47	3	77
Bezrobotni	44	52	4	108
Gospodynie domowe i inni	51	39	11	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	45	45	10	126
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	56	35	9	54
sekt. pryw. poza rolnict.	59	33	8	191
prywatnym gosp. rolnym	31	62	7	53
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	47	48	5	96
301-500	46	44	10	138
501-900	37	46	17	205
901-1200	43	47	11	95
Powyżej 1200 zł	59	39	2	81
Ocena własnych war. mater.				
Złe	39	48	13	255
Średnie	44	45	12	399
Dobre	48	45	7	268
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	25	57	18	60
Raz w tygodniu	43	47	10	479
1-2 razy w miesiącu	55	35	9	104
Kilka razy w roku	43	46	11	181
W ogóle nie uczestniczy	46	45	9	97
Poglądy polityczne				
Lewica	52	45	2	137
Centrum	49	45	6	244
Prawica	46	47	7	283
Trudno powiedzieć	31	46	23	258

Tabela 3. Kiedy powinno się zastąpić złotego europejska waluta euro?

Odpowiedzi zwolenników wprowadzenia euro w Polsce (%)					
	Jak najszybciej, w ciągu roku lub dwóch	Najwcześniej za kilka lat	Jeszcze później	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	43	48	3	5	402
Płeć					
Mężczyźni	48	45	2	5	220
Kobiety	37	52	5	5	182
Wiek					
18-24 lat	42	51	1	6	74
25-34	42	51	1	6	93
35-44	51	45	4	0	58
45-54	44	47	6	2	93
55-64	39	46	2	13	41
65 lat i więcej	39	47	5	9	43
Miejsce zamieszkania					
Wieś	42	47	3	7	141
Miasto do 20 tys.	47	49	5	0	55
20-100 tys.	39	54	3	4	85
101-500 tys.	50	39	3	7	69
501 tys. i więcej mieszk.	41	51	3	5	52
Wykształcenie					
Podstawowe	38	50	1	12	86
Zasadnicze zawodowe	54	38	3	4	97
Średnie	41	51	3	4	173
Wyższe	37	53	9	0	45
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	43	50	7	0	30
Prac.umysł.niż.szczebła	39	44	12	5	39
Pracownicy fiz.- umysł.	48	45	3	4	49
Robotnicy wykwalifikowani	43	54	1	2	44
Robotnicy niewykwalifik.	44	56	0	0	16
Rolnicy	46	54	0	0	17
Pracujący na własny rach.	41	49	5	5	16
Bierni zawodowo					
Renciści	50	40	0	10	27
Emeryci	34	46	6	13	59
Uczniowie i studenci	34	60	0	6	39
Bezrobotni	58	39	0	3	47
Gospodynie domowe i inni	41	53	0	6	19
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	40	50	9	1	57
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	40	47	6	7	31
sekt. pryw. poza rolnict.	46	49	3	3	112
prywatnym gosp. rolnym	39	61	0	0	16
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	59	33	0	8	45
301-500	35	56	4	5	64
501-900	42	46	5	7	76
901-1200	44	50	0	5	40
Powyżej 1200 zł	39	52	6	3	48
Ocena własnych war. mater.					
Złe	48	38	4	10	99
Średnie	46	46	4	4	174
Dobre	35	60	2	3	128
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	67	5	13	15
Raz w tygodniu	41	50	4	5	205
1-2 razy w miesiącu	41	53	2	3	57
Kilka razy w roku	56	38	3	3	79
W ogóle nie uczestniczy	44	43	5	9	45
Poglądy polityczne					
Lewica	52	46	0	2	72
Centrum	46	44	5	4	120
Prawica	36	55	4	5	130
Trudno powiedzieć	43	44	3	10	80